

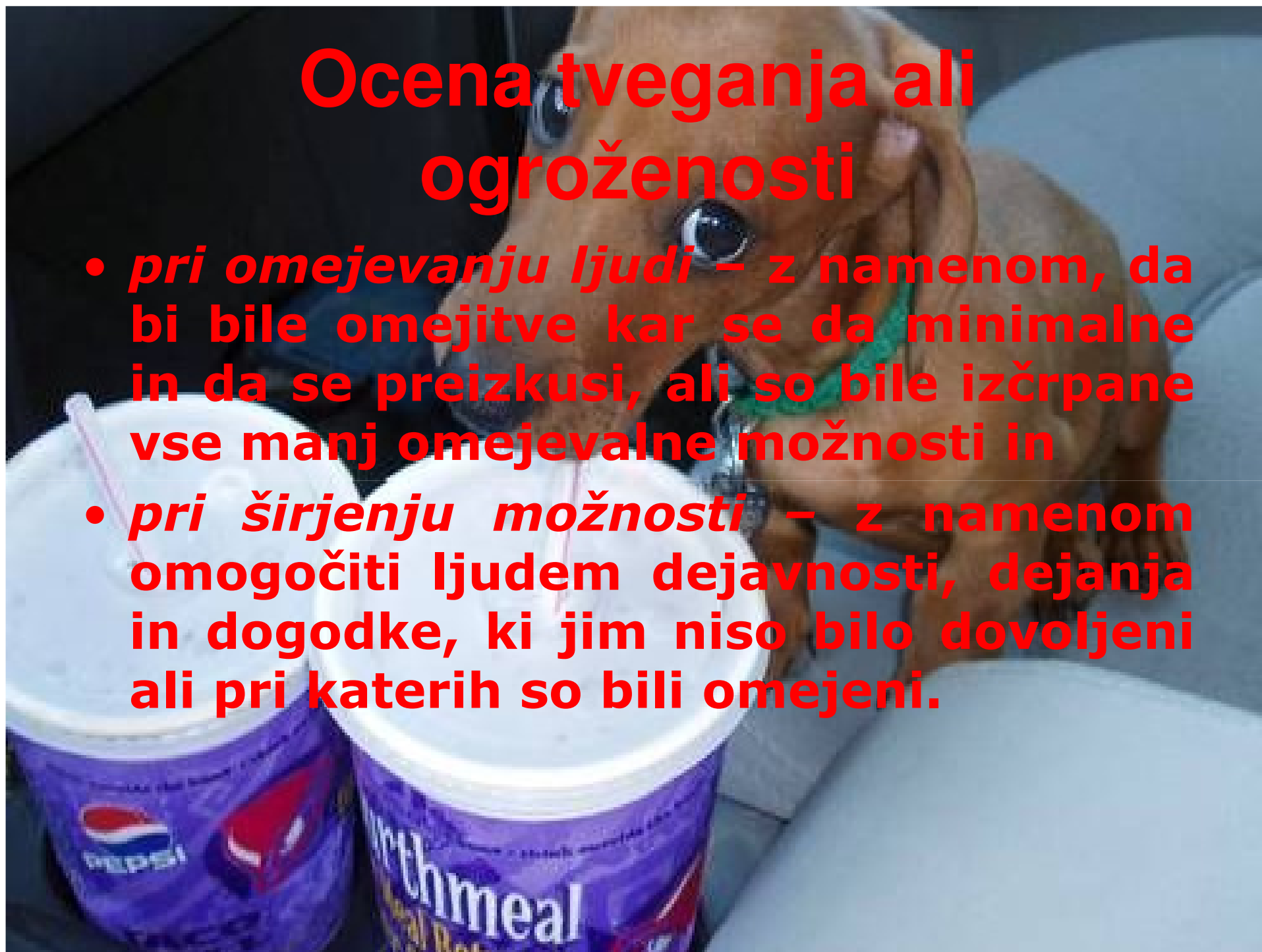

Analiza tveganja

Ocenjevanje tveganja in
zmanjševanje škode

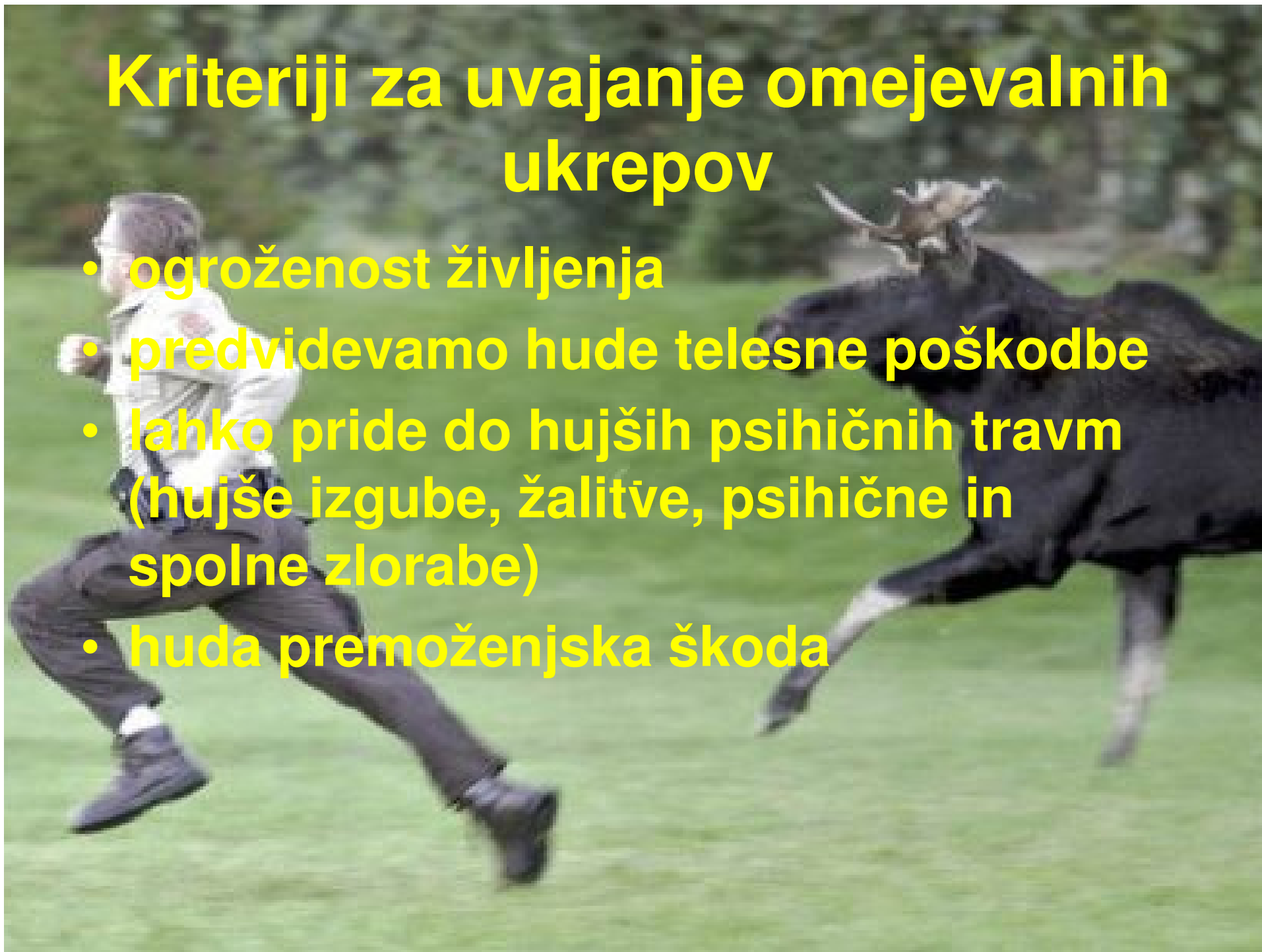
Ocena tveganja ali ogroženosti

- *pri omejevanju ljudi* – z namenom, da bi bile omejitve kar se da minimalne in da se preizkusi, ali so bile izčrpane vse manj omejevalne možnosti in
- *pri širjenju možnosti* – z namenom omogočiti ljudem dejavnosti, dejanja in dogodke, ki jim niso bilo dovoljeni ali pri katerih so bili omejeni.

Kriteriji za uvajanje omejevalnih ukrepov

- ogroženost življenja
- predvidevamo hude telesne poškodbe
- lahko pride do hujših psihičnih travm (hujše izgube, žalitve, psihične in spolne zlorabe)
- huda premoženjska škoda

Primeri širjenja možnosti:

- odraščanje, osamosvajanje
- rehabilitacija
- odpust iz ustanove
- počitnice in dogodivščine
- novi odnosi

Načela, ki jih pri ocenjevanju tveganja so:

- *upoštevanje verjetnosti*
- *nepokroviteljstvo*
- *konkretnost*
- *fokusiranost*
- *proaktivno zmanjševanje škode*

Pri ocenjevanju tveganja je
potrebno ločiti med:

- *grožnja* in
- *nevarnost*.

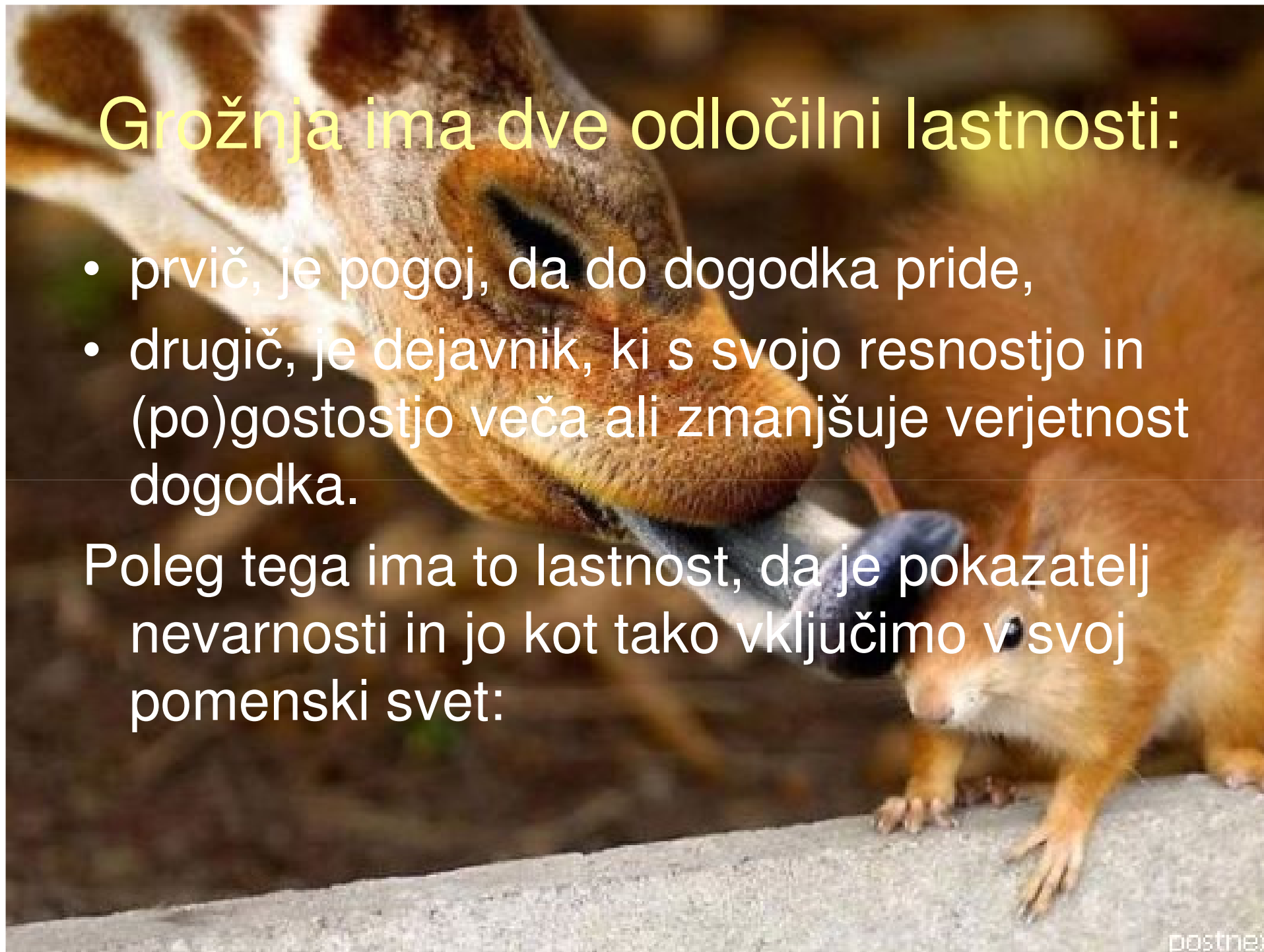
Grožnja:

- kaže na nevarnost, nas na nevarnost opozarja.
- je nujen pogoj, da smo izpostavljeni nevarnosti, ne pa tudi zadosten pogoj, da se nam kaj pripeti.
- (še) ni dogodek, ampak je le okoliščina, pogoj, da se lahko dogodek zgodi.
- Zaznavanje grožnje je pomembno, ker tako izvemo o tveganju.
- Grožnja je pomembna, ker tako prepoznamo, kdaj smo v tvegani situaciji.

Grožnja ima dve odločilni lastnosti:

- prvič, je pogoj, da do dogodka pride,
- drugič, je dejavnik, ki s svojo resnostjo in (po)gostostjo večja ali zmanjšuje verjetnost dogodka.

Poleg tega ima to lastnost, da je pokazatelj nevarnosti in jo kot tako vključimo v svoj pomenski svet:

Nevarnost:

- je dogodek, izid,
- za katerega obstaja določena verjetnost, da se bo pripetil.

Nekaj, kar se lahko s tako ali drugačno verjetnostjo zgodi.

Ukrepi zmanjševanja tveganja in škode

- Tehnični ukrepi (Kondomi, kresnička, varnostni pas, piščal, da se izgubiš v gozdu, *life-line*, skrite denarnice, neseser za tablete, ipd.)
- Spremembe navad, informiranje, ozaveščanje, učenje spretnosti (o varnem seksu, varnosti na cesti, informiranje o osebnih značilnostih, učenje orientacije v mestu, učenje varne vožnje, prehodov čez cesto)
- Socialni ukrepi (Spremljanje, podpora, nadzor, varovanje, mediacija ipd.).
- Pravni in formalni (skrbništvo , navodila za ravnanje v krizi, poravnalni postopki, zavarovalne police, garancije in zagotovila, antidiskriminacija, socialna varnost, omejitve razpolaganja z denarjem, uporabe prevoznih sredstev, gibanja in potovanja, dostopa do orožja in drugih nevarnih predmetov, uporabe psihotropnih substanc, stikov z določenimi osebami, itn. npr. plačevanje najemnine, nadomeščanje pri delu, za plačilo morebitne škode, nadomestitev izgube prizadetemu)
- Preurejanje okolja (Tehnično in socialno (npr. postavitve varnostne ograje, rampe za vozičke; ustvarjanje tolerantnega vzdušja v družini, soseski; prilagoditev delavnega mesta, itn.)

Ukrepamo lahko na različnih točkah tveganja

- *Preprečimo tveganje* (človek se npr. odloči, da ne bo več pil; človek se več ne vozi z avtom, da se ne bi zaletel; se noče navezati na drugega, da ne bi trpel ob morebitni zavrnitvi).
- *Zmanjšamo morebitno škodo* (motoristična čelada, ščitniki na udih, javljanje s poti, posedovanje pomembnih telefonskih števil za pomoč – strokovno in neformalno, pojasnjevanje nevsakdanjega vedenja navzočim – »veste on ne sliši dobro« - če se človek zapije, da ohrani dostojanstvo, prijatelje ipd).
- *Popravimo škodo* (npr. opravičila, pojasnila, zavarovanje v primeru poškodbe, škode ipd., poravnava škode – plačilo škode, usluge kot povračilo, pobotanje, zagotovila, garancije – npr. organizacija garantira povračilo škode v najetem stanovanju).

	Preprečevanje	Ublažitev	Popravljanje	Splošni
Tehnični ukrepi	Varnostne naprave varna sredstva varnostni pripomočki	Telekomunikacijski pripomočki Komunikacijski zaščitna sredstva	Zdravljenje poškodb, proteze, Pripomočki, ki nadoknadijo fizični ali osebni primanjkljaj	Elektronski Zdravstveni priprave za organiziranje časa in dejavnosti sredstva za večanje možnosti
Spremembe navad, informiranje, ozaveščanje, učenje spretnosti	Spremembe življenjskega stila, Odločitve o opuščanju škodljivih navad in nevarnih dejavnosti Prekinitev stikov z ogrožajočimi osebami Krepitev odločnosti	informiranje o osebnih značilnostih informativni letaki pomembne telefonske številke za pomoč vzpostavljane osebnih taktik blažitve škode	Učenje spretnosti popravljanja spodrslih, učenj, opravičevanja, pobotanja	Ozaveščanje, učenje Svetovanje
Socialni ukrepi	Spremljanje Varstvo in nadzor	zagovorništvo ustvarjanje tampon zone z navzočnostjo, pojasnjevanje nevsakdanjega vedenja navzočim Vzdrževanje stikov ali nadzora med tvegano dejavnostjo	Iskanje izgubljenih ponovno vključevanje v dejavnosti, popravljanje interakcij: pojasnila, opravičila, pobotanje poravnava škode – zagotovila in garancije	Materialni ukrepi Spremljanje in družabništvo Podpora Reševanje konfliktov Družinske intervencije pomoč pri orientaciji, organizirana podpora
Pravni in formalni	<i>Omejitveni ukrepi</i> skrbništvo (vse oblike)	navodila za ravnanje v krizi	poravnalni postopki Zavarovalne police garancije in zagotovila	Antidiskriminacija Socialna varnost
Preurejanje okolja	arhitektonsko Socialno prilagoditev	<i>»namestitve«/</i> <i>prostor preživljanja krize</i>		Krepitev strpnosti v okolju Dostopnost in urejenost okolja za hendikepirane

Posotopek analize

- Opis situacije
- Mandat
  - Formalno podeljen mandat:
  - Splošni moralni mandat:
  - Dejanski mandat od uporabnikov:

Tabela za izdelavo prve ocene tveganja

Grožnja

Zaznavanje:

Splošno družbeno zaznavanje grožnje:

Zaznavanje akterjev:

Opozorilo: (znaki)

Za uporabnika:

Za druge akterje:

Gostota:

Resnost:

Dejavniki:

Ki

večajo tveganje:

Ki

zmanjšujejo

tveganje:

Nevarnost

Definiramo nevarne dogodke:

določimo verjetnost dogodka:

določimo vrsto škode :

Morebitni dobitki:

Sklep:

Ukrepi:

Možni ukrepi (brainstorming)

Preprečevanje škode

Gostota grožnje

Dejavniki

Preprečevanje dogodka

Zmanjševanje škode

Poravnava škode

Načrt:

*Spremljanje in ovrednotenje
ukrepov:*

TABELA ZA HITRO OCENO TVEGANJA

1. Grožnja / okoliščine tveganja	2. Nevarnost/škoda	4. Taktike zmanjševanja tveganja
	3. Dobiček	